

„А, каза говедаря, куцото я е счупило.

— Това е лъжа, възрази Бернардъ; ти я блъсна; не те ли е срамъ да обвинявашъ едно дѣте?“

Жакъ остана твърдъ очуденъ, като чу че единъ човѣкъ взема неговата страна. И отъ този день той завърза горещо приятелство съ Бернарда. Той бѣше готовъ отъ все сърдце да се хвърли даже въ огъня зарадъ него.. Бернардъ отъ своя страна, утѣшаваше отъ врѣме на врѣме сирачето съ по нѣколко добри думи и неговото сърдце тогава, като никога, се прѣизпълняше съ радостъ.

По това врѣме пруситѣ бѣха нахлуили въ Франция. Тѣ ходѣха отъ село на село, като грабѣха и горѣха всичко по пътя си, когато срѣщнѣха съпротивление. Единъ ескадронъ кавалеристи бѣха дошли въ Ренадьеръ. На другия день, по изгрѣвъ слънце, единъ селянинъ се бѣше скрилъ на засада въ малката горичка, съседна на чифлика. И когато пруситѣ минаваха, той гръмна съ пушка. Единъ отъ тѣхъ падна убитъ. Неговитѣ другари тутакси прѣтърсиха гората, но никого не намѣриха. И, побѣснѣли отъ гнѣвъ и яростъ, тѣ

отидоха въ чифлика, хванаха господаря и двамата най-голѣми слуги, вързаха имъ ръцѣтѣ и ги заведоха не далече отъ тамъ близо до единъ зидъ, за да ги застрѣлятъ. Жакъ, който видѣ че хванаха и Бернарда, си каза: „Не, никога азъ не ще оставя да загине Бернардъ, моя приятель, моя благодѣтель. Моя животъ, никому не е нуженъ на земята, а моята майка ме чака другадъ.“ Веднага той се затича и застана прѣдъ прускитѣ солдати: „Спрѣте, имъ викна той, не убивайте невиннитѣ: ѣвиновниятъ съмъ азъ, — азъ извършихъ славния подвигъ!“

Като чуха тѣзи горди думи, пруситѣ не се колебаха нито мигъ: безъ милостъ тѣ изпразниха пушкитѣ си върху него. . .

И една усмивка бѣше замръзнала на неговитѣ устни. Жакъ се бѣше отдалъ, *за да спаси своя приятель* и да види своята майка на небето.

По кжсо се узна кой бѣше стрѣлялъ върху пруситѣ *и Бернардъ не можеше безъ сълзи да си спомни за прѣданността на този, който бѣше толкова благородно пожертвувалъ своя животъ за него.*

Отъ френски прѣведе: **Ив. Желѣзовъ**, у-ль.

